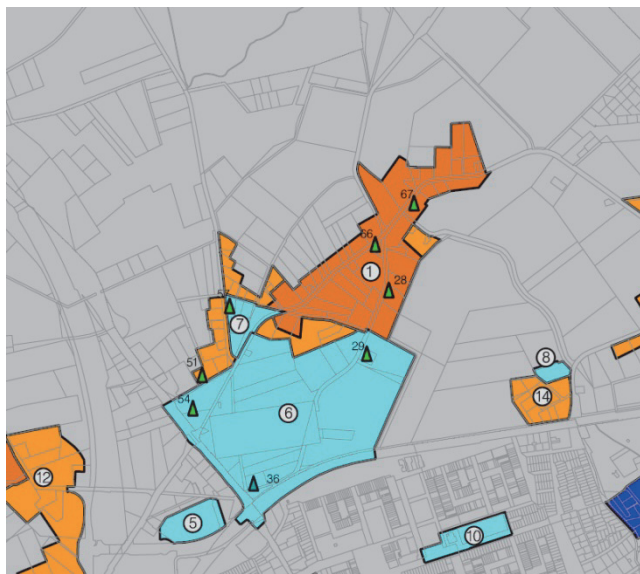

Bijlage 4: Stedenbouwkundige onderbouwing karakteristieken Voortweg 31

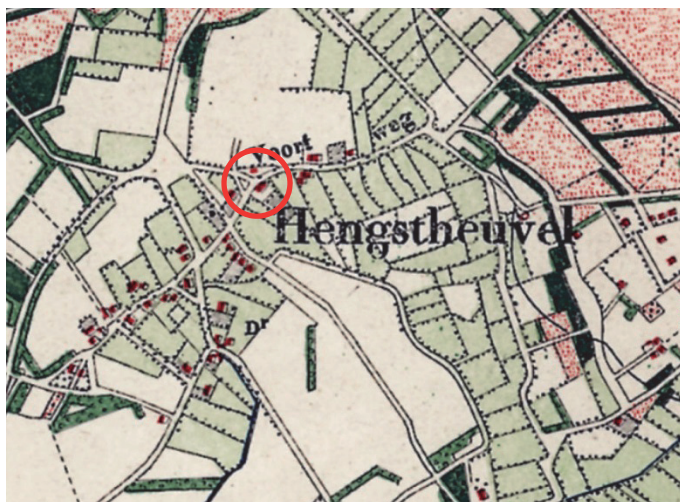
Woonboerderij Voortweg 31

Het pand aan de Voortweg 31 te Uden is gelegen in de bebouwingsconcentratie 'Hengstheuvel'. Hengstheuvel is ontstaan op de hogere dekzandrug aan de Peelhorst waar in de vroege middeleeuwen akkercomplexen zijn aangelegd. Hengstheuvel heeft de kenmerken van een kampenlandschap, een clustering van boerderijen grenzend aan open akkergebied.

In de Welstandsnota Uden 2013 is het gebied aangeduid als historisch bebouwingscluster met een ambitieniveau A aanduiding. In dit bebouwingscluster zijn een aantal cultuurhistorisch waardevolle / beeldbepalende panden aanwezig die tezamen met de historische akkercomplexen Hengstheuvel een geheel eigen identiteit geven. Voortweg 31 is in de welstandsnota niet specifiek benoemd als cultuurhistorisch waardevol / beeldbepalend pand maar is wel een karakteristieke kortgevelboerderij die typerend is voor dit noordoostelijke deel van de provincie Noord-Brabant. Dit pand is in 1847¹ gebouwd en onderdeel van de verzameling boerderijen die tezamen het buurtschap Hengstheuvel vormen. Het pand draagt zeker bij aan de uitstraling en kwaliteit van het buurtschap.

Figuur1: Uitsnede Welstandsnota 2013 Uden

Figuur 2: Ligging Voortweg in topografische kaart (Bron: Topotijdreis)

Het pand aan de Voortweg 31 is gelegen aan een oude T-splitsing die in de huidige structuur niet meer aanwezig is en ook niet meer als dusdanig herkenbaar. Het gebouw is een kortgevelboerderij die met de lange zijde aan de weg is gepositioneerd. De kopgevel waarin de woning is gesitueerd ligt aan de westzijde van het pand. Het stalgedeelte is aan de oostzijde gelegen en smaller vormgeven dan de woning. Aan de westzijde is achter het pand nog een origineel bakhuis aanwezig.

Het pand is voorzien van een schilddak deels met pannen en deels met riet gedekt. Het dak heeft enkele dakkapellen die er waarschijnlijk in een latere periode op geplaatst zijn. De rand onder de kap is voorzien van muizentandjes. De ramen in het woongedeelte zijn onderverdeeld in vele kleine ramen, roeden, en voorzien van vensterluiken. De woning is opgebouwd uit baksteen die in een later tijdstip wit is gekeimd met een antraciet gekleurde plint. In de westgevel, voorgevel woongedeelte, is een Mariabeeld ingemetseld. Het stalgedeelte is voorzien van enkele kleine stalramen en een eenvoudige rechthoekige poort. In de sobere oostgevel zijn enkele gevelankers zichtbaar.

Figuur 3:: Kopgevel west met Mariabeeld en het bakhuis

Figuur 4: Gevel aan straatzijde

Bakhuis

Aan de westzijde van de boerderij aan de Voortweg 31 is een bakhuis aanwezig. Een bakhuisje is een bijgebouw van een boerderij of landhuis waarin men vroeger brood bakte. Het bakhuis staat los van de boerderij. Dit is gedaan om eventuele uitslaande brand te kunnen voorkomen. Daarnaast is het bakhuis opgebouwd uit baksteen en voorzien van een kapconstructie voorzien van dakpannen. Dit is eveneens gedaan om brandgevaar te minimaliseren.

Bakhuis

Positionering bakhuis

De westelijke kopgevel is de voorzijde van de boerderij aan de Voortweg 31. Het bakhuis staat achter de rooilijn van de boerderij en is vanuit de voortuin (erf aan westzijde van de boerderij) goed bereikbaar. Het gebouw staat met de kopse kant op het voorerf georiënteerd. In deze kopgevel bevindt zich in het midden de toegangsdeur tot het bakhuis. Aan beide zijde zijn half-ronde stalramen aangebracht dat door middel van halve bogen is onderverdeeld. Het bakhuis is evenals de boerderij wit gekleimd.

Door de opkomst van de grotere bakkerijen werden de bakhuizen overbodig. Bakhuizen werden van het erf verwijderd of omgebouwd tot schuur, werkplaats of bergplaats. Tegenwoordig staat in Nederland slechts op een enkel erf in het oosten van het land nog een bakhuis. Dit heeft de bakhuisjes tot een bezienswaardigheid gemaakt.